Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

2022/0402(CNS)

28.9.2023

STANOVISKO

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre právne veci

k návrhu nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní rozhodnutí a prijímaní verejných listín vo veciach rodičovstva a o zavedení európskeho osvedčenia o rodičovstve
(COM(2022)695 final – C9-0002/2023 – 2022/0402(CNS))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Robert Biedroń

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Komisia predložila 8. decembra 2022 Rade návrh nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní rozhodnutí a prijímaní verejných listín vo veciach rodičovstva a o zavedení európskeho osvedčenia o rodičovstve [2022/0402 (CNS)]. Rada 9. januára 2023 rozhodla, že požiada Európsky parlament o stanovisko k tomuto návrhu [COM(2022) 695 final].

Cieľom tohto návrhu je posilniť ochranu základných práv a ďalších práv detí v cezhraničných situáciách vrátane ich práva na identitu, na nediskrimináciu a na súkromný a rodinný život, dedičské právo a právo na výživné v inom členskom štáte, pričom sa v prvom rade berie do úvahy najlepší záujem dieťaťa.

S cieľom riešiť problémy s uznávaním rodičovstva na všetky účely a vyplniť súčasnú medzeru v práve Únie Komisia navrhuje prijatie pravidiel Únie o medzinárodnej právomoci vo veciach rodičovstva (stanovenie členského štátu, ktorého súdy sú príslušné na riešenie vecí týkajúcich sa rodičovstva v cezhraničných situáciách vrátane určenia rodičovstva) a o rozhodnom práve (určenie vnútroštátneho právneho poriadku, ktorý by sa mal uplatňovať na veci týkajúce sa rodičovstva v cezhraničných situáciách vrátane určenia rodičovstva), a tak uľahčiť uznávanie rodičovstva určeného v jednom členskom štáte v inom členskom štáte. Komisia takisto navrhuje zavedenie európskeho osvedčenia o rodičovstve, o ktoré môžu požiadať deti (alebo ich právni zástupcovia) a ktoré môžu používať ako dôkaz o rodičovstve v inom členskom štáte.

So zreteľom na uvedené ciele, ako aj na početné prekážky a existujúce medzery v práve Únie musí Výbor Európskeho parlamentu pre práva žien a rodovú rovnosť zabezpečiť, aby sa toto uznávanie a rodová rovnosť primerane začlenili do nadchádzajúceho nariadenia.

Týmto nariadením by sa malo zabezpečiť, aby deti požívali svoje práva a zachovali si právne postavenie v cezhraničných situáciách bez ohľadu na ich rodinnú situáciu a bez diskriminácie, najmä žien a párov rovnakého pohlavia, alebo v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Skutočnosť, že členský štát neuznáva rodičovstvo určené v inom členskom štáte, sa dotýka najmä dúhových rodín (LGBTIQ+ rodín), ako aj iných typov rodín, ktoré nezodpovedajú modelu užšej rodiny.

Treba tiež zdôrazniť, že členské štáty EÚ musia uznať vzťah rodiča a dieťaťa, aby tak dieťaťu umožnil, aby mohlo bez zábran s každým rodičom využívať právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia všetkých členských štátov, ako sa zaručuje v článku 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorého uplatňovanie je kľúčové pre zabezpečenie rodovej rovnosti.

Zoznam dôvodov na zamietnutie uznania rodičovstva v návrhu Komisie je vyčerpávajúci a okrem iného sa v ňom uvádzajú dôvody verejného poriadku (ordre public). V tejto súvislosti súdy a iné príslušné orgány členských štátov pri uplatňovaní tohto článku plne rešpektujú, uplatňujú a chránia základné práva a zásady stanovené v charte, najmä v jej článku 21 o práve na nediskrimináciu. Príslušné orgány by preto nemali mať možnosť uplatňovať výnimku verejného poriadku na diskrimináciu žien a párov rovnakého pohlavia. Vždy sa musí rešpektovať a presadzovať najlepší záujem dieťaťa.

Dosiahnutie rodovej rovnosti v Európe a odstránenie štrukturálnej nerovnosti si vyžaduje pevné odhodlanie nielen inštitúcií EÚ, tvorcov politík a mimovládnych organizácií, ale aj členských štátov.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1
Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(4a) Verejný poriadok v zmysle nariadenia sa musí vykladať reštriktívne v súlade s judikatúrou SDEÚ. SDEÚ v rozsudku C-490/20 zopakoval svoj názor, že „pojem „verejný poriadok“ sa má na účely odôvodnenia odchýlky od základnej slobody chápať striktne v tom zmysle, že jeho rozsah nemôže určiť jednostranne každý členský štát bez kontroly zo strany inštitúcií Európskej únie“.

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(11) Deťom z rodičovstva vyplýva viacero práv vrátane práva na identitu, meno, štátnu príslušnosť (kde sa uplatňuje ius sanguinis), opatrovnícke a prístupové práva rodičov, právo na výživné, dedičské právo a právo na zákonné zastúpenie svojimi rodičmi. Ak v určitom členskom štáte dôjde k neuznaniu rodičovstva určeného v inom členskom štáte, môže to mať závažné nepriaznivé dôsledky pre základné práva detí a pre práva, ktoré im vyplývajú z vnútroštátneho práva. Rodiny to môže podnietiť začať konanie o uznaní	(11) Deťom z rodičovstva vyplýva viacero práv vrátane práva na identitu, meno, štátnu príslušnosť (kde sa uplatňuje ius sanguinis), opatrovnícke a prístupové práva rodičov, právo na výživné, dedičské právo a právo na zákonné zastúpenie svojimi rodičmi. Ak v určitom členskom štáte dôjde k neuznaniu rodičovstva určeného v inom členskom štáte, môže to mať závažné nepriaznivé dôsledky pre základné práva detí a pre práva, ktoré im vyplývajú z vnútroštátneho práva. Rodiny to môže podnietiť začať konanie o uznaní

rodičovstva svojho dieťaťa v inom členskom štáte, hoci tieto konania majú neisté výsledky a vyžadujú si veľa času a vysoké náklady zo strany rodín aj súdnych systémov členských štátov. Rodiny môže v konečnom dôsledku od uplatňovania práva na voľný pohyb odradiť obava, že rodičovstvo ich dieťaťa nebude v inom členskom štáte uznané na účely práv vyplývajúcich z vnútroštátneho práva.	rodičovstva svojho dieťaťa v inom členskom štáte, hoci tieto konania majú neisté výsledky a vyžadujú si veľa času a vysoké náklady zo strany rodín aj súdnych systémov členských štátov. Rodiny môže v konečnom dôsledku od uplatňovania práva na voľný pohyb odradiť obava, že rodičovstvo ich dieťaťa nebude v inom členskom štáte uznané na účely práv vyplývajúcich z vnútroštátneho práva. ***Umožniť, aby sa rodiny dostali mimo systému, na ktorom je postavená spoločnosť, znamená diskriminovať deti a ich rodiny: ich práva na bezpečnosť a dôstojnosť musia byť zachované. Upierať niektorým rodinám právo na existenciu znamená upierať im dôstojnosť jednotlivca, čo je v rozpore s našimi európskymi hodnotami a podporou rodovej rovnosti. Skutočnosť, že členský štát neuznáva rodičovstvo určené v inom členskom štáte, sa dotýka najmä dúhových rodín (LGBTIQ+ rodín), ako aj iných typov rodín, ktoré nezodpovedajú modelu užšej rodiny. Platí to najmä v prípade, keď neexistuje žiadne biologické prepojenie medzi rodičmi a dieťaťom. Týmto nariadením by sa malo zabezpečiť, aby deti požívali svoje práva a zachovali si právne postavenie v cezhraničných situáciách bez ohľadu na rodinnú situáciu a bez diskriminácie.***

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(14) Podľa článku 21 ZFEÚ a sekundárnych právnych predpisov, ktoré s nimi súvisia, v zmysle výkladu Súdneho dvora nemôže rešpektovanie národnej identity určitého členského štátu podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ a verejného poriadku členského štátu slúžiť na odôvodnenie zamietnutia uznania vzťahu rodiča	(14) Podľa článku 21 ZFEÚ a sekundárnych právnych predpisov, ktoré s nimi súvisia, v zmysle výkladu Súdneho dvora nemôže rešpektovanie národnej identity určitého členského štátu podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ a verejného poriadku členského štátu slúžiť na odôvodnenie zamietnutia uznania vzťahu rodiča

a dieťaťa, ktorý existuje medzi deťmi a ich rodičmi rovnakého pohlavia, na účely uplatňovania práv, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie. Okrem toho možno na účely uplatňovania týchto práv predložiť dôkaz o rodičovstve akýmikoľvek spôsobom[52]. Členský štát preto nie je oprávnený vyžadovať, aby osoba predložila buď potvrdenia stanovené v tomto nariadení, ktoré sú priložené k súdnemu rozhodnutiu alebo verejnej listine týkajúcej sa rodičovstva, alebo európske osvedčenie o rodičovstve zavedené na základe tohto nariadenia, v prípade, že sa táto osoba v súvislosti s uplatňovaním práva na voľný pohyb dovoláva práv, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie. Nemalo by to však osobám zabrániť rozhodnúť sa v takých prípadoch predložiť aj príslušné potvrdenie alebo európske osvedčenie o rodičovstve, ktoré sa stanovuje v tomto nariadení. S cieľom zabezpečiť, aby boli občania Únie a ich rodinní príslušníci informovaní o tom, že týmto nariadením nie sú dotknuté práva, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie, by formuláre potvrdení a európskeho osvedčenia o rodičovstve, ktoré sú prílohou k tomuto nariadeniu, mali obsahovať vyhlásenie, v ktorom sa výslovne uvádza, že príslušným potvrdením alebo európskym osvedčením o rodičovstve nie sú dotknuté práva, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie týkajúceho sa voľného pohybu, a že na účely uplatňovania týchto práv možno dôkaz o vzťahu rodiča a dieťaťa predložiť akýmkoľvek spôsobom.

[52] Rozsudky Súdneho dvora z 25. júla 2002, MRAX, C-459/99, ECLI:EU:C:2002:461, body 61 a 62 a zo 17. februára 2005, Oulane, C-215/03,

a dieťaťa, ktorý existuje medzi deťmi a ich rodičmi rovnakého pohlavia, na účely uplatňovania práv, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie. ***Zamietnutie nemôže byť nikdy v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ktorý sa musí vždy rešpektovať. Najlepší záujem dieťaťa sa v žiadnom prípade nemôže použiť ako zámienka na zamietnutie na základe rodu rodičov.*** Okrem toho možno na účely uplatňovania týchto práv predložiť dôkaz o rodičovstve akýmikoľvek spôsobom[52]. Členský štát preto nie je oprávnený vyžadovať, aby osoba predložila buď potvrdenia stanovené v tomto nariadení, ktoré sú priložené k súdnemu rozhodnutiu alebo verejnej listine týkajúcej sa rodičovstva, alebo európske osvedčenie o rodičovstve zavedené na základe tohto nariadenia, v prípade, že sa táto osoba v súvislosti s uplatňovaním práva na voľný pohyb dovoláva práv, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie. Nemalo by to však osobám zabrániť rozhodnúť sa v takých prípadoch predložiť aj príslušné potvrdenie alebo európske osvedčenie o rodičovstve, ktoré sa stanovuje v tomto nariadení. S cieľom zabezpečiť, aby boli občania Únie a ich rodinní príslušníci informovaní o tom, že týmto nariadením nie sú dotknuté práva, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie, by formuláre potvrdení a európskeho osvedčenia o rodičovstve, ktoré sú prílohou k tomuto nariadeniu, mali obsahovať vyhlásenie, v ktorom sa výslovne uvádza, že príslušným potvrdením alebo európskym osvedčením o rodičovstve nie sú dotknuté práva, ktoré dieťaťu vyplývajú z práva Únie týkajúceho sa voľného pohybu, a že na účely uplatňovania týchto práv možno dôkaz o vzťahu rodiča a dieťaťa predložiť akýmkoľvek spôsobom.

[52] Rozsudky Súdneho dvora z 25. júla 2002, MRAX, C-459/99, ECLI:EU:C:2002:461, body 61 a 62 a zo 17. februára 2005, Oulane, C-215/03,

ECLI:EU:C:2005:95, body 23 až 26.	ECLI:EU:C:2005:95, body 23 až 26.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 36

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(36) S cieľom uľahčiť uznávanie súdnych rozhodnutí a verejných listín o veciach týkajúcich sa rodičovstva by sa v tomto nariadení mali stanovovať jednotné pravidlá týkajúce sa právomoci na určenie rodičovstva s cezhraničným prvkom. V tomto nariadení by sa takisto malo objasňovať právo detí mladších ako 18 rokov na možnosť vyjadriť svoje názory v konaniach, ktoré sa ich týkajú.	(36) S cieľom uľahčiť uznávanie súdnych rozhodnutí a verejných listín o veciach týkajúcich sa rodičovstva by sa v tomto nariadení mali stanovovať jednotné pravidlá týkajúce sa právomoci na určenie rodičovstva s cezhraničným prvkom. V tomto nariadení by sa takisto malo objasňovať právo detí mladších ako 18 rokov na možnosť vyjadriť svoje názory v konaniach, ktoré sa ich týkajú***, ako je uvedené v článku 12 Dohovoru OSN o právach dieťaťa***.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 42

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(42) Ak právomoc nemožno určiť na základe všeobecných kritérií alternatívnej súdnej právomoci, súdnu právomoc by mali mať súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza. Toto pravidlo prítomnosti by malo predovšetkým umožniť, aby mohli súdy členského štátu vykonávať právomoc vo vzťahu k deťom, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, a to vrátane žiadateľov o medzinárodnú ochranu alebo osôb, ktorým sa takáto ochrana poskytla, ako sú deti utečencov a deti medzinárodne vysídlené z dôvodu nepokojov vyskytujúcich sa v štáte ich obvyklého pobytu.	(42) Ak právomoc nemožno určiť na základe všeobecných kritérií alternatívnej súdnej právomoci, súdnu právomoc by mali mať súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza. Toto pravidlo prítomnosti by malo predovšetkým umožniť, aby mohli súdy členského štátu vykonávať právomoc vo vzťahu k deťom, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, a to vrátane žiadateľov o medzinárodnú ochranu alebo osôb, ktorým sa takáto ochrana poskytla, ako sú deti utečencov a deti medzinárodne vysídlené ***a obete obchodovania s ľuďmi*** z dôvodu nepokojov vyskytujúcich sa v štáte ich obvyklého pobytu.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 49

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(49) Konanie vo veci určenia rodičovstva podľa tohto nariadenia by malo zo zásady deťom mladším ako 18 rokov, o ktorých sa vedie konanie a ktoré sú schopné sformulovať svoje názory, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora poskytnúť skutočnú a účinnú možnosť tieto názory vyjadriť, pričom by sa pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa mala ich názorom venovať patričná pozornosť. V tomto nariadení by sa však otázka, kto a akým spôsobom dieťa vypočuje, mala ponechať na vnútroštátne právo a vnútroštátne postupy členských štátov. Okrem toho, hoci vypočutie dieťaťa zostáva právom dieťaťa, nemalo by predstavovať absolútnu povinnosť, hoci by sa pri jeho posúdení malo prihliadať na najlepší záujem dieťaťa.	(49) ***V súlade s článkom 12 Dohovoru OSN o právach dieťaťa a článkom 24 ods. 1 charty majú všetky deti právo vyjadrovať svoje názory, pocity a želania vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ich týkajú, a právo na to, aby sa ich názory zohľadňovali a brali vážne.*** Konanie vo veci určenia rodičovstva podľa tohto nariadenia by ***ako také*** malo zo zásady deťom mladším ako 18 rokov, o ktorých sa vedie konanie a ktoré sú schopné sformulovať svoje názory, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora poskytnúť skutočnú a účinnú možnosť tieto názory vyjadriť, pričom by sa pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa mala ich názorom venovať patričná pozornosť. V tomto nariadení by sa však otázka, kto a akým spôsobom dieťa vypočuje, mala ponechať na vnútroštátne právo a vnútroštátne postupy členských štátov. Okrem toho, hoci vypočutie dieťaťa zostáva právom dieťaťa, nemalo by predstavovať absolútnu povinnosť, hoci by sa pri jeho posúdení malo prihliadať na najlepší záujem dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 56

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(56) Vzhľadom na dôvody verejného záujmu by súdy a iné príslušné orgány určujúce rodičovstvo v cezhraničných situáciách mali mať za výnimočných okolností nezohľadniť určité ustanovenia cudzieho právneho poriadku, ak by uplatnenie týchto ustanovení v danej veci	(56) Vzhľadom na dôvody verejného záujmu by súdy a iné príslušné orgány určujúce rodičovstvo v cezhraničných situáciách mali mať za výnimočných okolností nezohľadniť určité ustanovenia cudzieho právneho poriadku, ak by uplatnenie týchto ustanovení v danej veci

bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (ordre public) dotknutého členského štátu. Súdy alebo iné príslušné orgány by však nemali mať možnosť uplatňovať výnimku týkajúcu sa verejného poriadku s cieľom odmietnuť právo iného štátu, ak by to bolo v rozpore s chartou, najmä s jej článkom 21, v ktorom sa zakazuje akákoľvek forma diskriminácie.

bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (ordre public) dotknutého členského štátu. Súdy alebo iné príslušné orgány by však nemali mať možnosť uplatňovať výnimku týkajúcu sa verejného poriadku s cieľom odmietnuť právo iného štátu, ak by to bolo v rozpore s chartou, najmä s jej článkom 21, v ktorom sa zakazuje akákoľvek forma diskriminácie***, alebo v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Zdôrazňuje, že členské štáty musia uznať vzťah rodiča a dieťaťa, aby tak dieťaťu umožnil, aby mohlo bez zábran s každým rodičom využívať právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia všetkých členských štátov, ako sa zaručuje v článku 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorého uplatňovanie je kľúčové pre zabezpečenie rodovej rovnosti. Najmä príslušné orgány by nemali mať možnosť uplatňovať výnimku týkajúcu sa verejného poriadku na diskrimináciu žien a párov rovnakého pohlavia.***

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 60 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(60a) S cieľom zabrániť roztrieštenosti právnych režimov pre cezhraničné rodiny Komisia v spolupráci s členskými štátmi vypracuje návrh vzorovej medzinárodnej dohody, ktorá by vychádzala z pravidiel a zásad tohto nariadenia a ktorú by členské štáty využívali pri uzatváraní dvojstranných vzťahov s tretími krajinami, v ktorých by sa uplatňovalo vzájomné uznávanie rodičovstva.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 75

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(75) Vzhľadom na dôvody verejného záujmu by súdy a iné príslušné orgány členského štátu mali mať za výnimočných okolností možnosť zamietnuť uznanie, resp. prijatie súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny týkajúcej sa rodičovstva určeného v inom členskom, ak by v danom prípade toto uznanie alebo prijatie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (ordre public) dotknutého členského štátu. Súdy alebo iné príslušné orgány by však nemali mať možnosť zamietnuť uznanie, resp. prijatie súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny vydanej v inom členskom štáte, ak by toto zamietnutie bolo v rozpore s chartou, a najmä s jej článkom 21, ktorým sa zakazuje diskriminácia.	(75) Vzhľadom na dôvody verejného záujmu by súdy a iné príslušné orgány členského štátu mali mať za výnimočných okolností možnosť zamietnuť uznanie, resp. prijatie súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny týkajúcej sa rodičovstva určeného v inom členskom, ak by v danom prípade toto uznanie alebo prijatie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (ordre public) dotknutého členského štátu. Súdy alebo iné príslušné orgány by však nemali mať možnosť zamietnuť uznanie, resp. prijatie súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny vydanej v inom členskom štáte, ak by toto zamietnutie bolo v rozpore s chartou, a najmä s jej článkom 21, ktorým sa zakazuje diskriminácia***, najmä žien a párov rovnakého pohlavia, alebo v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa***.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 99 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(99a) Zdôrazňuje, že neuznanie rodičovstva môže mať škodlivé dôsledky pre deti v rodinách v celej ich rozmanitosti, ako je odopretie ich právoplatného dedičstva alebo práva, aby ktorýkoľvek z ich rodičov konal ako ich zákonný zástupca v záležitostiach, ako je lekárske ošetrenie, starostlivosť o deti a vzdelávanie.

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 99 b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(99b) Zdôrazňuje, že niektoré typy rodín často čelia záťaži pri určovaní rodičovstva prostredníctvom súdnych systémov a právnym nákladom, ktoré takýto proces prináša. Právna istota v oblasti uznávania zníži vážne obavy a problémy, ktorým čelia niektoré rodiny pri cestovaní alebo sťahovaní v EÚ.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
V tomto nariadení sa stanovujú spoločné pravidlá o právomoci a rozhodnom práve pre určenie rodičovstva v členskom štáte v cezhraničných situáciách, spoločné pravidlá pre uznávanie, resp. prijímanie súdnych rozhodnutí týkajúcich sa rodičovstva vydaných v jednom členskom štáte a verejných listín týkajúcich sa rodičovstva vyhotovených alebo zaregistrovaných v inom členskom štáte, a zavádza sa ním európske osvedčenie o rodičovstve.	V tomto nariadení sa stanovujú spoločné pravidlá o právomoci a rozhodnom práve pre určenie rodičovstva v členskom štáte v cezhraničných situáciách, spoločné pravidlá pre uznávanie, resp. prijímanie súdnych rozhodnutí týkajúcich sa rodičovstva vydaných v jednom členskom štáte a verejných listín týkajúcich sa rodičovstva vyhotovených alebo zaregistrovaných v inom členskom štáte, a zavádza sa ním európske osvedčenie o rodičovstve. ***Tieto pravidlá sa uplatňujú bez toho, aby bola dotknutá povaha alebo typ rodiny alebo prípady osvojenia, ktoré v členskom štáte uskutočňuje jeden alebo obaja rodičia.***

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh nariadenia
Článok 4 – odsek 1 – bod 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
1. „rodičovstvo“ je vzťah ***rodiča*** a ***dieťaťa*** stanovený zákonom. Zahŕňa právne postavenie spočívajúce v tom, že	1. „rodičovstvo“ je vzťah ***dieťaťa*** a ***rodiča*** stanovený zákonom. Zahŕňa právne postavenie spočívajúce v tom, že

daná osoba je dieťaťom konkrétneho rodiča alebo konkrétnych rodičov;	daná osoba je dieťaťom konkrétneho rodiča alebo konkrétnych rodičov; *(Tento návrh na nahradenie spojenia „rodiča a dieťaťa“ spojením „dieťaťa a rodiča“ sa uplatňuje v celom texte. Jeho prijatie si bude vyžadovať príslušné zmeny v celom texte.)*

Odôvodnenie

Cieľom nariadenia je chrániť práva dieťaťa vyplývajúce zo skutočnosti, že dieťa má rodiča a rodičovstvo je stanovené zákonom. Cieľom tohto pozmeňujúceho návrhu je lepšie zohľadniť tento prístup zameraný na dieťa.

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh nariadenia
Článok 17 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	2a. Tieto pravidlá sa uplatňujú bez toho, aby bola dotknutá povaha alebo typ rodiny alebo prípady osvojenia, ktoré v členskom štáte uskutočňuje jeden alebo obaja rodičia.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh nariadenia
Článok 22 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
2. Pri uplatňovaní odseku 1 ***dodržiavajú*** súdy a iné príslušné orgány členských štátov základné práva a zásady stanovené v charte, najmä v jej článku 21 o práve na nediskrimináciu.	2. Pri uplatňovaní odseku 1 ***nezávislé*** súdy a iné príslušné orgány členských štátov ***plne rešpektujú, uplatňujú a chránia*** základné práva a zásady stanovené v charte, najmä v jej článku 21 o práve na nediskrimináciu***, a za žiadnych okolností nemožno týmto odsekom ospravedlniť diskrimináciu na základe rodu rodičov. Zamietnutie nemôže byť nikdy v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ktorý sa musí vždy rešpektovať.***

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh nariadenia
Článok 31 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) ak je dané uznanie ***vzhľadom na záujem dieťaťa*** v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa dovoláva uznania;	a) ak je dané uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa dovoláva uznania***, pričom sa vždy zohľadňuje a chráni záujem dieťaťa***;

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh nariadenia
Článok 39 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) ak je dané uznanie ***vzhľadom na záujem dieťaťa*** v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa dovoláva uznania;	a) ak je dané uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa dovoláva uznania***, pričom sa vždy zohľadňuje a chráni záujem dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa sa v žiadnom prípade nemôže použiť ako zámienka na zamietnutie na základe rodu rodičov;***

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh nariadenia
Článok 45 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
2. Pri uplatňovaní verejného poriadku (ordre public) uvedeného v odseku 1 ***dodržiavajú*** súdy a iné príslušné orgány členských štátov základné práva a zásady stanovené v charte, najmä v jej článku 21 o práve na nediskrimináciu.	2. Pri uplatňovaní verejného poriadku (ordre public) uvedeného v odseku 1 súdy a iné príslušné orgány členských štátov ***plne rešpektujú, uplatňujú a chránia*** základné práva a zásady stanovené v charte, najmä v jej článku 21 o práve na nediskrimináciu***, a preto rešpektujú práva žien a párov rovnakého pohlavia. Vždy sa musí rešpektovať a presadzovať najlepší***

záujem dieťaťa.

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh nariadenia
Článok 49 – odsek 3 – písmeno h a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	ha) osvedčenie musí byť k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch EÚ a v Braillovom písme a musí byť aj rodovo inkluzívne.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh nariadenia
Článok 70 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
1. Do ***[päť*** rokov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane hodnotenia všetkých praktických problémov, ktoré nastali, na základe informácií poskytnutých členskými štátmi. K správe sa podľa potreby pripojí legislatívny návrh.	1. Do ***[troch*** rokov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane hodnotenia všetkých praktických problémov, ktoré nastali, na základe informácií poskytnutých členskými štátmi. K správe sa podľa potreby pripojí legislatívny návrh.

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh nariadenia
Článok 70 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) počet návrhov na zamietnutie uznania súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny, ktorými sa určuje rodičovstvo so záväzným právnym účinkom v členskom štáte pôvodu, podľa článku 32 a počet prípadov, v ktorých bolo	a) počet návrhov na zamietnutie uznania súdneho rozhodnutia alebo verejnej listiny, ktorými sa určuje rodičovstvo so záväzným právnym účinkom v členskom štáte pôvodu, podľa článku 32 a počet prípadov, v ktorých bolo uznanie zamietnuté***, ako aj z akých***

uznanie zamietnuté;	***dôvodov bolo vyhovené žiadosti o zamietnutie uznania, ako je uvedené v ustanoveniach článku 31 tohto nariadenia***;

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Právomoc, rozhodné právo, uznávanie rozhodnutí a prijímanie verejných listín vo veciach rodičovstva a zavedenie európskeho osvedčenia o rodičovstve
Referenčné čísla	COM(2022)0695 – C9-0002/2023 – 2022/0402(CNS)
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	JURI 16.1.2023
Výbor požiadaný o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	FEMM 16.1.2023
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Robert Biedroń 19.9.2023
Predchádzajúci spravodajca výboru požiadaného o stanovisko	Margarita de la Pisa Carrión
Prerokovanie vo výbore	26.6.2023 19.7.2023
Dátum prijatia	19.9.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 26 –: 6 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Abir Al-Sahlani, Silvia Modig, Eleni Stavrou, Hilde Vautmans
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Laura Ballarín Cereza, Martin Hojsík

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

26	+
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Christine Schneider, Eleni Stavrou
Renew	Abir Al-Sahlani, Martin Hojsík, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Annika Bruna, Maria Veronica Rossi
NI	Lívia Járóka

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania